

Європейські вимоги підготовки спеціалістів з внутрішньої медицини

Проф., д.мед.н. Вікторія Іванівна Ткаченко
професор кафедри терапії, сімейної медицини, ГТ і ТФ
Національний університет охорони здоров'я України ім. П.Л. Шупика
академік НАНВО України,
прямий член Wonca World і Wonca Europe,
голова Wonca World Party of Women in Family Medicine у Європейському регіоні,
член Міжнародної консультативної ради EURIPA, член правління IFIC,
член EURACT, EGPRN, EURIPA,
член ГЕР НАЗЯВО, експерт МОЗ, ВООЗ та НСЗУ

Європейські вимоги підготовки спеціалістів з внутрішньої медицини

- Мета Європейських вимог - **не замінити компетенцію національних органів** у визначенні змісту післядипломної підготовки у власній державі, а радше **доповнити їх і забезпечити надання високоякісної підготовки по всій Європі.**
- Цілі - поступова **гармонізацію змісту та якості підготовки з внутрішньої медицини** в державах-членах Європейського Союзу (ЄС) та інших європейських країнах.

Європейські вимоги підготовки спеціалістів з внутрішньої медицини

Навчання з внутрішньої медицини триває **5 років**

складається з:

- 2-річного загальної підготовки (загального стовбура),
- після чого принаймні 3 роки спеціалізованого навчання для отримання сертифіката спеціаліста з внутрішньої медицини.

Європейські вимоги підготовки спеціалістів з внутрішньої медицини

Загальна підготовка – 2 роки

Є примірна типова 24-місячна програма (порядок і програма не є ані нормативними, ані вичерпними), яка складається з ротацій:

- швидка медична допомога або реанімація
- інтенсивна терапія або відділення догляду за хворими
- амбулаторне лікування (амбулаторне лікування та/або денний стаціонар)
- стаціонарна служба внутрішньої медицини (може включати ротацію за різними підспеціальностями внутрішньої медицини)

Європейські вимоги підготовки спеціалістів з внутрішньої медицини

Спеціальна підготовка – 3 роки

- **До примірної програми** даного етапу можуть бути включені ротації з усіх медичних спеціальностей, які відносяться до напрямку внутрішньої медицини (кардіологія, пульмонологія, гастроентерологія, тощо).
- Навчання повинно здійснюватись в різних умовах залежно від наявних можливостей місцевої організації надання медичних послуг і може включати будь-яку **комбінацію стаціонарної, невідкладної, амбулаторної допомоги і громадських служб охорони здоров'я.**
- Також можна **розглянути включення до програми наукової складової та участь у програмах з обміну досвідом**, але це не є обов'язковим.
- Індивідуалізована програма навчання повинна бути взаємно узгоджена між інтерном і керівником програми навчання.

Європейські вимоги підготовки спеціалістів з внутрішньої медицини

Освітні компоненти Європейської 5-річної примірної програми:

1. Синдроми та захворювання внутрішньої медицини

- Загальні клінічні синдроми (лихоманка, анемія, зміна ваги, набряки тощо),
- Загальні неспецифічні симптоми (біль різної локалізації)
- Невідкладні стани
- Внутрішні хвороби

2. **Спеціальні знання** – клінічна статистика, кл. фармакологія, трансфузійна медицина, основи профілактичної допомоги, інтерпретація лабораторних та інструментальних досліджень

3. **Процедури (навики)** – за певним переліком

4. **Уявлення про захворювання з інших спеціальностей, які можуть потребувати допомоги терапевта** (захворювання ока, вуха, горла, носу, нервової системи)

Європейські вимоги підготовки спеціалістів з внутрішньої медицини

Для забезпечення якості навчання в Європейських вимогах чітко визначені та зазначені:

- вимоги до умов навчання на клінічній кафедрі, університетській клініці, в закладах охорони здоров'я, на клінічній базі стажування.
- вимоги до викладачів кафедри, університетської клініки, їх обов'язки
- **вимоги до тренерів/суперайзерів на базах стажування**, в закладах охорони здоров'я, щодо їх компетентностей, рівня підготовки, обов'язків тощо.

Європейські вимоги підготовки спеціалістів з внутрішньої медицини

Оцінювання знань:

- **Протягом усього періоду навчання** - інтерн повинен пройти принаймні **два контролю знань** з усіх освітніх компонентів, пов'язаних з внутрішньою медициною (наприклад, гематологія, онкологія, інфекційні захворювання, гастроентерологія, невідкладна медицина тощо).
- **Обовязкові 2 іспити:**
  - **один іспит наприкінці 2го року**
  - **один – на останньому 5му році по завершенню програми навчання.**

Тип іспиту визначає кожен національний орган

Клінічні іспити на 2 та 5 роках повинні охоплювати оцінку здобутих компетентностей і професійної кваліфікації, але кожен національний орган вирішує обсяги клінічних та кваліфікаційних іспитів.

Пропозиції щодо гармонізації вітчизняної системи підготовки до Європейських вимог

Обґрунтування:

- Відповідно до існуючої вітчизняної системи підготовки спеціалістів з внутрішньої медицини навчання відбувається в інтернатурі, що регламентовано наказом МОЗ України №1254 від 22.06.2021, триває 2 роки та завершується атестацією.
- Згідно з Законом України «Про освіту» післядипломна освіта медичних спеціалістів включає підготовку в інтернатурі та резидентурі.

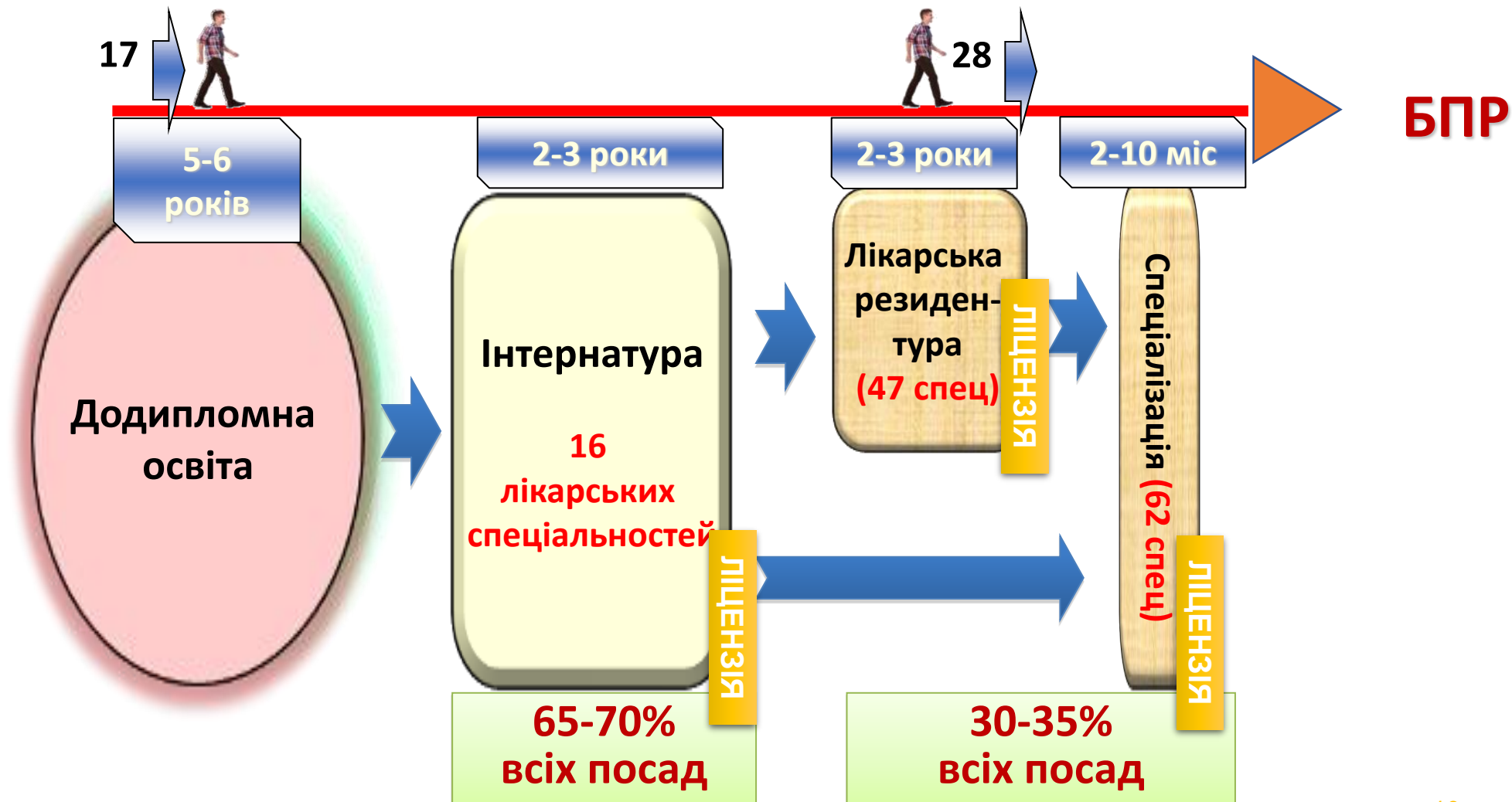
Пропозиції:

З метою гармонізації до Європейських вимог і досягнення еквівалентних підходів та термінів навчання, пропонується:

1. Дворічну інтернатуру з внутрішніх хвороб після корекції примірної програми порівняти до 2-річного етапу «загальної підготовки з внутрішньої медицини» в Європі
2. **Створити 3-річну резидентуру з внутрішньої медицини** за примірною програмою Європейського союзу, що завершуватиметься відповідною атестацією та відповідатиме 3-річному етапу «спеціалізованої підготовки з внутрішньої медицини».

Концепція: нова структура ПДО лікарів (пропозиції керівництва НУОЗУ)

Магістр з медицини

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!